

C V D

A T G G

1 6 1 1

R. D. 267

A. 309

Sammlung

di

31

DISPUTATIO

De

INTERDICTIS

ex Tit. ff. C. & Institutio-
num desumpta,

Quam

D. O. M. A.

Veniã & permissu Amplissimæ facultatis
Iuridicæ in illustri Julia Academia,

PRAESIDE

IOHANNÈ à Slangen/ VWestph.

defendet

PASCH. von der Lühe.

die 7. Septemb.

HELMÆSTADII,

Ex officina typographica IACOBI LVCII,

ANNO M. DC XL

REVERENDISSIMO ET IL-
LUSTRISSIMO PRINCIPI
AC DOMINO, DN.

IVLIO AVGVSTO,
DVCI BRVNSVICENSI ET
LVNAEBVRGEN. ABBATI IN

Michaëlstein, domino suo
clementissimo,

Hanc disputatiunculam

*humiliter & cum debita animi
subiectione,*

O. & D.

PASCH. von der Lühe.

MDCXXI

Ad Nobilissimum & doctissimum Dn.

Respondentem, amicum di-

lectissimum.

Sse bonis ortum laus est, dignumque
relatu,

Et genus & proavos quem retulisse
suos.

Attamen eximias didicisse fideliter artes,

Stemmaq; virtutis condecorasse bono;

Hoc opus hic labor est, pauci quibus aura be-

Affulsit, decori sic tribuere decus. (nigna

Paschasi Aonidum non vltima fama triumphes:

Namq; petunt alij quæ sibi, dona tenes.

Sin pietas, sin alma fides, si splendor honesti,

Virtutes reliquæ si meruere decus:

Tu (fas vera loqui) laudemq; decusq; mereris,

Iureq; præstantes inter habere viros.

Arma iuuent alios, & belli dira cupido

Sæuire in vitam suadeat alterius.

Tu facer es Musis, Musarum castra sequentes

In quacunq; potes parte iuuare iuuas.

Ergo

Ergo prius nullo pascentur flumine pisces,
Sidera sub cœlo sunt peritura prius,
Quam nos vlla tui capiant obliuia: donec
Debitus è studijs ritè redibit honos.
Semper honos nomenq; tuū laudesq; vigebunt
Semper carminibus te celebrabo meis.

Johannes Foltenius, Fris.

Ergo

DISPUTATIO IURIDICA,
DE INTERDICTIS.

Resp. PASCH. von der Lüche.

Supra thesi ss. disputationis precedentis singularem de Interdictis, materiâ quotidianâ & multum vtili, disquisitionem promissimus, cui promissioni iam oðv Deo satisfaciemus.

THESIS I.

Interdicere veteribus dicebatur, pro vehementius & imperiosius decernere. Voculam enim INTER nonnunquam vim augendi obtinere, verbis: INTERFICERE, INTERIMERE, satis docemur. vide *Prat. Hot. Briß. in Lex. in verb. interdicere.*

Definitio
nominis.

2. Aliàs & magis propriè denunciare & prohibere significat. *§. Summa autem. in fin. Inst. de Interdict.* Hinc formulæ illæ: interdicere administrationem bonorum malè rem gerentibus, interdicere aqua & igni &c.

3. Præcisè autem interdicere est interdicto agere vel per prætorem interdicere. vide *l. 6. ff. ne quid in loc. publ. l. 3. § 5. ff. uti possid. l. 3. §. 4. ff. quod vi aut clam.*

4. Interdicta igitur ab interdicensendo dici, non absq; ratione dicitur. *Treutl. p. 2. disp. 25. th. 1. lit. a. per l. 1. de sum. publ. Ves. hic. n. 3.* Etymologi

5. Quanquam æquè prægnantibus fundamentis nitantur ij, qui ex eo appellata interdicta volunt, quod inter duos dicantur. *§. 2. in fin. Inst. de Interdict. Arum. disp. pen. exercitat. 9. vide Forst. disp. 4. p. 2. thes. 1. lit. a.* ad duos enim tanquam præsentis litigatores dirigebantur. *l. 1. in pr. ff. quor. bon. l. 1. in pr. ff. de tab. exhib. l. 1. in princ. & §. ait prætor. ff. de mort. infer. l. 2. in pr. ff. ne quid in loc. publ. l. 1. in pr. de via publ. l. unie. in pr. ff. de rip. mun. l. 1. in pr. ff. de vi & vi arm. l. 1. in pr. ff. uti possidetis. & passim.*

6. Alterâ igitur harum sententiarum retentâ eorum opinionem probare non possumus qui interdictum quasi interim dictum vocari putant. *Cuiac. in par. ff. & C. eod. Vult. lib. 2. I. R. c. 21.*

A

7. Ratio

7. Ratio est in promptu: Quia nonnulla interdicta totam quaestionem finiunt, ut est interdictum de itinere actuq; privato. *l. 3. §. 13. vers. itaq; qui. ff. de itin. actuq;.* & interdictum de aqua quotidianâ & æstiuâ. *l. 1. §. ult. de aqua quot. & æst. Forst. d. th. 1. lit. e. quest. 1.*

8. Cum tamen ex Cuiac. & Vult. sententia propterea quasi interim dictum dicatur quod totam litem non perimat, sed ad tempus tantum possessionem alterutri litigantium addicat, donec de proprietate iudicetur.

Definitio
rei

9. Interdicta erant formulæ ac conceptiones verborum quibus prætor iubebat aliquid fieri, aut fieri prohibebat. *§. 1. Inst. h. t.*

10. Et differunt ab edicto, hoc enim lex prætoris atq; ita ius publicum est. *§. prætorum. Inst. de iur. natur. gent. & civ. ad omnes pertinens. l. iura. ff. de leg. illa sunt ius priuatum & personale, l. 1. §. pen. de interd.* Plures differentias vide apud *Forst. d. disp. 4. th. 1. lit. a. in fin.*

11. Hodie formulis & impetrationibus sublatis *t. t. C. de form. & impetrat.* sunt extraordinariæ in factum actiones *l. 1. §. pen. hoc tit. §. fin. Inst. eod. Ves. in parat. hic. n. 3. Schneid. in pr. Inst. hic. num. 27. vbi obserua quatuor genera actionis in factum. Trentl. d. th. 1. lit. c.*

12. Quæ à veteribus & antiquis illis formulis effectu pæne nihil differunt *arg. rub. ff. h. t.* Exemplo enim interdictorum *l. 2. C. unde vi. competere dicuntur de possessione vel quasi. §. 1. §. sequens diuisio. Inst. h. t. Bronch. cent. 2. assert. 48.*

13. At distinguunt Dd. comm. interdictum ab actione ipsâ subiectâ materiâ, illud de possessione vel quasi, hanc verò de proprietate vel iure quodam dari contendentes.

14. Malè. Nam & actio de possessione competit ut docet *l. 1. in pr. ff. qua in fraud. cred. l. 2. §. 1. ff. de prec. l. ult. C. de act. empt. Forst. d. th. 1. lit. d.*

15. Sed ad realesne actiones interdicta referenda sunt? Ita omninò censeo, ut methodum Vulteianum superiore disputatione à nobis maximâ parte obseruatam saluem.

16. Ratio: Quia interdicta sunt de possessione: possessio autem in re consideratur. *Ves. par. hic n. 7. eleganter Dn. Vult. d. lib. 2. c. 21. n. 16. adde quæ habet Forsterus d. th. 1. lit. c.*

17. Non moueor *l. 1. §. pen. ff. hic. cuius veram & sanam explicationem vide apud Ves. d. loco. nu. 2. Diss. inter alios Dn. Henon. ad Inst. disp. 23. th. 12.*

18. Pri-

18. Prima & summa Interdictorum diuisio est, quòd alia compe- Prima di-
tunt de rebus publicis, alia de rebus priuatis. *l. 2. ff. eod.* uisio.
19. De rebus publicis interdicta sunt quæ iuris vel vsus publici
tuendi causâ dantur. *Dn. Vult. d. c. 21.*
20. Hæc sunt de rebus diuinis vel humanis. Res diuinas hîc in-
tellige loca sacra, religiosa, sancta. *l. 1. l. 2. ff. h. t.*
21. De locis sacris & sanctis est interdictum: Ne quid in loco sa-
cro fiat. *l. 2. §. 1. h. t. t. t. ff. ne quid in loco sacr.* Et est populare, compe-
tens cuius de populo *arg. l. 14. §. 5. C. de S. S. Eccl. l. 1. C. de Episc & Cler.*
VVes. in par. ff. ne quid in loc. sacr.
22. De locis religiosis est interdictum: de mortuo inferendo, de
sepulchro ædificando, vel reficiendo *l. 1. & t. t. ff. de mort. infer. ubi*
VVes. in par.
23. Res humanas hîc accipe loca & opera publica, tum etiam
ius quodammodo publicum *d. li. eod.*
24. De locis & operibus publicis interdicta dantur: De locis &
itineribus publicis *lib. 43. ff. t. 7.* Ne quid in loco publico vel itinere
fiat: De via publica, & si quid in ea factum esse dicatur: De via pub-
lica & itinere publico restituendo: De fluminibus publicis: De ri-
pis &c. de quibus omnibus vide *Dn. Vult. d. c. & VVes. in par. t. 7. 8. 9. 10.*
11. 12. 13. & 14. lib. 43. ff. eorum.
25. De iure quodammodo publico interdicta tria dantur: Pri- De homine
mum est de homine libero exhibendo, quod competit si homo li- libero ex-
ber ab aliquo detineatur *l. 1. ff. de hom. lib. exhib.* cuiuslibet studioso li- hibendo.
bertatis *l. 3. §. hoc interdictum, ff. d. t. & quidem sine vlla dilatione l. si*
quis. §. sine vllto tempore. ff. eod. estq; perpetuum *d. l. 3. §. fin.*
26. Secundum est de liberis exhibendis atq; ducendis, compe- De liberis
tens parentibus liberos in potestate habentibus. *l. 1. & 3. ff. de lib.* exhibend.
exhib. & duc. l. 1. cum seq. C. eod. Et quidem contra eos à quibus libe-
ri detinentur inuiti non sponte sua *l. 5. ff. eod.*
27. Tertium interdictum est de liberto exhibendo competens De libert.
patrono aduersus eum apud quem non suâ sponte est libertus. *§.* exhibend.
exhibitoria. Inst. de Interd.
28. Ad eandem classem refero interdictum de vxore petenda ab De libert.
alio detentâ. de quo *in l. 2. ff. de lib. exhib. t. si inuita. 11. C. de nupt. l. si ad* exhibend.
instar. 3. C. de lib. exhib.

29. Et hæc interdicta dantur de rebus publicis: de priuatis quæ dantur, sunt: quæ rei familiaris tuendæ causâ competunt. *Vult. d. c. num. 25.*

30. Hæc vel ad bonorum vniuersitatem vel ad res singulas pertinent: De bonorum vniuersitate est interdictum quorum bonorum: De rebus singulis est interdictum: Vti possidetis &c. *de quibus omnibus infr. diuisione vlt.*

Secunda diuisio.

31. Secunda diuisio est qua alia dicuntur prohibitoria, alia restitutoria, alia exhibitoria, alia mixta. *l. 1. §. interdictorum. l. 2. in pr. ff. eod. §. summa. Inst. eod.*

32. Prohibitoria sunt quibus prætor vim fieri vetat sine vitio possidenti. *d. §. summa.*

33. Sine vitio autem possidere dicitur, qui vel rei, seruandæ causâ, vel ventris nomine, vel quâ aliâ causâ in possessionem missus est, & si hic venire in possessionem ab aliquo prohibetur, vel, vbi venit, eâ pulsus est, vim fieri dicimus. *l. 1. §. 2. & l. 3. §. 4. in pr. & §. vlt. ff. ne vis fiat ei qui in poss. miss.*

34. Restitutoria sunt, quibus restitui aliquid iubet prætor, scilicet opus in pristinum suum statum vel possessionem ei qui ab ea deiectus est. *d. §. 2.*

35. Exhibitoria sunt, quibus prætor aliquid exhiberi iubet *d. §. 2.* Et hæc tantum distant ab actione ad exhibendum, quantum interdicta ab actionibus. *VVes. ad d. §. 2.*

36. Mixta dicuntur quæ sunt & prohibitoria & exhibitoria simul *d. l. 1. & 2. eod.*

Tertia diuisio.

37. Tertia diuisio est, quòd alia sint propria, alia communia: Propria dicuntur quæ sunt tantum de rebus publicis vel de rebus priuatis: Communia, quæ sunt tam de rebus publicis quam priuatis. *Dn. Vult. d. c. n. 28. & 60.*

38. Communia sunt: I. Quod vi aut clam: cui vicinum est interdictum de noui operis nunciatione. II. de damno infecto, his exceptis reliqua omnia sunt propria.

Interdictum quod vi aut clam.

39. Interdictum quod vi aut clam, est restitutorium spectans ad hoc, vt, quod vi aut clam factum est, in pristinum statum reponatur, *l. 1. ff. quod vi aut clam l. is qui. ii. §. & hoc interdictum. l. 20. §. pen. eod.* Quot autem modis quid vi vel clam factum esse dicatur, docet *l. 1. ff. d. s.*

ff. d. t. l. Quintus Mutius. 73. §. vi factum. ff. de R. I. l. 3. §. clam facere. ff. d. t. 40. Datur hoc interdictum domino prædij in quo opus factum Cui datur. est. l. interdictum. 17. ff. d. t. & omni illi cuius interest l. is qui. 11. §. fin. l. deniq. 13. §. si ex socijs. l. competit. 16. in pr. ff. d. t. transferturq; ad heredes d. l. deniq. §. questum.

41. Et cum venditor non emptor ante traditionem adhuc prædij venditi dominus sit. §. utiq. Inst. de empt. & vend. Illi non huic datur hoc interdictum, si quid vi aut clam in prædio vendito fiat. d. l. 11. §. si postquam.

42. Et datur non tantum contra eum qui vi aut clam fecit, ve- Contra rum & contra eum cuius iussu factum est. l. & qui. §. hæc verba. & §. fin. quem. ff. d. t. d. l. deniq. §. si colonus. & §. fin. l. semper. 15. §. si in sepulchro. d. t. imò contra heredem. d. §. hæc verba. d. l. 15. §. hoc interdictum.

43. Venit autem restituendum in hoc interdicto id quod inter- Ad quid. est. d. §. hoc interdicto. l. 21. §. fin. eod. l. videamus. §. in interdicto. ff. de usuris. quod tamen non habet locum in herede, qui soluendo id, quod ad se venit, liberatur. d. §. hoc interdictum.

44. Post annum non competit hoc interdictum. d. §. hoc interdi- Quam diu. ctum. l. si vitem. 22. eod. Annus autem cedere incipit, ex quo id opus perfectum est, aut fieri desijt, licet perfectum non sit. d. §. hoc interdictum.

45. Interdictum de noui operis nunciatione huic vicinum esse Interdictū de noui o- l. 7. §. ait Iulianus. ff. h. t. supra diximus. Quod interdictum respicit per. nunc. opera futura ne fiant, in quo differt ab interdicto quod vi aut clam, ad opera iam facta respiciente. l. 1. §. 1. de oper. nou. nunc.

46. Et est duplex hoc interdictum: vnam Restitutorium, alte- Duplex. rum Prohibitorium. Dn. Vult. d. c. n. 63. VVes. in par. ff. eod.

47. Restitutorium datur nunciatori contra nunciatum, ad hoc, Cui & con- tra quem datur? vt, quicquid fecerit post nunciationem ante remissionem nuncia- tionis aut satisfactionem restituat. l. prætor. 20. in pr. ff. de oper. nou.

48. Prohibitorium datur nunciato contra nunciantem, ad hoc, vt, si satisfactum aut remissio facta sit, ædificanti vis non fiat. d. l. prætor. §. deinde. 7. VVes. & Cui. in par. ff. eod.

49. Secundum communium interdictorum est de damno infe- Interdictū de damno infecto. Est autem damnum infectum damnum nondum factum, sed infecto quod futurum veremur. l. 2. & seq. ff. de dam. infect.

50. Interdictum igitur de damno infecto est, quod datur ad hoc, ut si quid ex eo quod ædicatur aut fit, damnum aliquando contingat, eo nomine satisfactio præstetur de damno isto sarciendo. *l. hoc amplius. 9. in pr. l. 7. in pr. d. t.*

Cui detur. 51. Cui competat hoc interdictum & cui cauendum sit, totum hoc iurisdictioni, id est, arbitrio prætoris subijcitur. *l. qui bona fide. 13. §. qui damni infecti. 3. ff. d. t.*

52. Non competit tamen ei, qui in vicinis ædibus deambulat, lauat, diuertit. *d. §. damni infecti.*

53. Non tantum autem domino verum & fructuario vicinarum ædium datur. *l. prætoris. 5. §. fin. d. l. 13. §. superficiarium. 8. ff. d. t. l. 7. §. unde etiam. ff. de usufr. & quem.*

54. Quid de creditore dicemus qui pignus accepit, id est, cui vicinæ ædes pignori sunt obligatæ? huic prospiciendum per stipulationem. *l. quid de creditore. 11. ff. eod.*

Contra quem. 55. Licet autem regulariter dominus tantum vitiosarum ædium conueniri possit hoc interdicto: tamen in nonnullis hoc limitatur.

56. Sic si dominus in controuersia sit, damni infecti onus possessoris est, & id quod præstiterit domino prædij imputari potest. *l. inter quos. §. si domus. d. t.*

57. Sic si solum sit alterius, & superficies alterius, vterq; & dominus soli & superficiarius conueniri potest. *l. hoc amplius. 9. §. questum h. t.*

58. Sic (quod notandum) cum inter ædes meas & tuas sint ædes aliæ non vitiosæ, ambo cauere mihi tenemini. Quia fieri potest, ut ædes vitiosæ in ædes non vitiosas incidentes damnum mihi dent. *d. l. qui bona fide. §. cum inter. 2.*

59. Sed dixerit aliquis: damnum hinc non fieri vitio incolumium ædium? Respond. *l. Ctus d. §. cum inter.* quod merito conueniatur cum sibi prospicere potuerit per damni infecti cautionem. Damnum autem quod quis suâ culpâ sentit non intelligitur sentire.

60. Sed & illud hinc necessario admonendi sumus quod actor hanc cautionem petens, primò de calumnia iurare teneatur. *d. l. prætor ait. 7. in pr. d. l. 15. §. qui damni.*

Quarta diuisio. 61. Quarta interdictorum diuisio est quod quædam sint simplicia, quædam duplicia. *§. tertia. Inst. h. t. l. 2. in pr. ff. eod.*

62. Sim-

62. Simplicia sunt in quibus alter actor, alter reus est, qualia sunt omnia restitutoria & exhibitoria & quaedam etiam prohibitoria. *d. §. 7. d. l. 2.*

63. Duplicia, in quibus par utriusque litigantis conditio est, & unusquisque tam rei quam actoris partes sustinet, ut sunt interdicta retinendae possessionis: Vti possidetis & Vtrubi. *dd. text.* Is tamen maxime actor intelligitur in his interdictis qui prius ad iudicium prouocauit. *l. 2. in pr. ff. commun. diuid. l. in tribus. 33. cum seq. l. qui prior. 29. ff. de iud. Forst. d. th. 1. lit. f. quest. 2.*

64. Quinta diuisio est, quod quaedam dantur de possessione vel quasi: quae est propria natura interdictorum: quaedam etiam proprietatis causam continent. *d. l. 2. §. quaedam, ut est interdictum de aqua quotidiana & aestiua. l. 1. §. ult. ff. de aqua quot. & interdictum de itinere actuque priuato. l. 2. §. 11. iunct. §. hoc autem. ff. de itin. act. priu.* Haec tamen in consequentiam tantum proprietatis causam continent. *Vide Dn. Vult. d. c. 21. n. 19. cum seqq. Forst. d. disp. 4. th. 1. lit. e.*

65. Sexta diuisio est quod quaedam sint annalia quaedam perpetua. *d. l. 1. §. fin. ff. h. r.* Annalia sunt: Ne vis fiat ei qui in possessionem missus est. *l. 1. §. 8. ff. ne vis fiat.* Quod vi aut clam. *l. 15. §. 3. quod vi aut.* Vnde vi. *l. 1. §. 39. de vi & vi arm.* Vti possidetis. *l. 1. in pr. ff. uti possidet.* de quibus sequenti diuision. Perpetua sunt: de homine libero exhibendo. *l. 3. §. ult. de hom. lib.* de precario. *l. 8. §. pen. de precar.* de tabulis exhibendis. *l. 3. §. pen. de tab. exhib.* de migrando. *l. 1. §. ult. de migr. & c.*

66. Sequitur vltima & praecipua interdictorum diuisio a fine ducta, quam comparata quaedam dicuntur adipiscendae possessionis causa, quaedam retinendae, quaedam recuperandae. *§. consequens.* *Inst. hoc t. l. 2. §. ult. ff. eod.*

67. Interdicta possessionis adipiscendae sunt interdicta comparata possessionis, quam nunquam habuimus acquirendae causa. *§. adipiscenda. Inst. h. t. d. l. 2. §. adipiscenda.*

68. Horum sex genera numerantur a Menochio in commentario de adipiscenda possessione.

69. Primum est interdictum quorum bonorum quod competit ei cui ex edicto praetoris bonorum possessio, ex testamento vel ab intestato delata, data est. *l. 1. ff. quorum bonor. l. 1. & 2. C. eod.*

70. Sed directumne an vtile interdictum detur illi, qui ex testamento

mento vel ab intestato delatam hereditatem agnouit? dubio non caret: Nos huic utile interdictum dari arbitramur. *arg. l. 1. in pr. ff. eod. Menoch. de adip. poss. remed. 1. n. 33. & seq. VVes. in par. ff. h. t. num. 7. Vult. d. c. 41.*

71. AEquè dubium & illud est, vtrum suo etiam heredi competat hoc adipiscendæ interdictum? competere asserimus. Nam nec in hunc continuari defuncti possessionem verius est, sed præuiâ apprehensione eam acquirere necesse habet. *l. fin. C. de edict. D. Hadr. toll. l. 1. §. 2. & 16. l. 20. §. 2. l. 23. de acquir. poss. l. 16. ex quib. caus. maior. Goed. ad l. 24. n. 18. & seqq. de V. S. Gail. 2. obs. 129. n. 7. Bronch. cent. 3. ass. 84. VVes. d. l. n. 7. Marant. p. 4. dist. 7. n. 3. & nouis. Dn. Hanon. d. disp. 23. th. 1.*

72. Quid autem si agenti exceptio dominij obijciatur? admittendam censemus cum Menochio, *rem. 1. n. 102.* si modo in continenti probari possit. Non obstat *l. fin. C. eod.* cuius explicationem vide apud *Cuiac. in par. C. eod. Trentl. d. th. lit. g. dissent. VVes. n. 6. in par.*

Contra quem.

73. Datur hoc interdictum aduersus eum, qui pro herede vel pro possessore possidet, imo aduersus quemuis detentatorem. *l. 1. pr. hic. l. 2. C. eod.*

74. Non autem contra titulo iusto possidentes, quod elicitur ex verbis interdicti. *l. 1. eod. concordat. l. 2. C. eod.* Cum ne quidem petitio hereditatis detur. In pari enim causa & titulo possessor obtinere debet. *c. in pari. de R. I. in 6. §. commodum. Inst. de Interd. VVes. in par. d. n. 7.*

75. Non tamen hoc interdicto debitores hereditarij, id est, iuris possessores tenentur; sed tantum corporum possessores. *l. 2. h. t.* Personalibus igitur conditionibus heres exemplo defuncti huiusmodi debita exigere debet. *VVes. d. n. 7.*

Ad quid.

76. Pertinet hoc interdictum ad vniuersitatem bonorum, *d. l. 1. §. 1.* respectu ipsius actoris, ex cuius iure metimur actionem, cum de eius conditione agitur. *l. 1. §. 11. ff. si pars her. pet.*

77. Imò competit etiam de rebus singulis & minimis, quas quis pro herede vel possessore possidet *l. 1. in pr. ibi: quod de his bonis. d. 1. l. 9. l. seq. ff. de pet. her.*

78. Et generaliter circa hoc interdictum observa, agentem interdicto Quorum bonorum non aliter adepturum possessionem rerum, quam si iudici probauerit se esse heredem, & bonorum illorum,

rum, quorum possessionem adipisci cupit, possessionem agnouisse. *Cuiac. in par. C. eod. Dn. Vult. d. n. 14. Marant. d. dist. n. 4.*

79. Hinc patet: vtilius esse, agere ex hoc interdicto, quam ordinariâ hereditatis petitione, tum quod in hoc non tam exactæ probationes, vt in ordinarijs iudicijs requiruntur. *VVes. d. nu. 6.* tum quod à sententiâ latâ super hoc non appellatur ad effectum retardandæ executionis, *per l. 1. C. si de mom. poss. Menoch. d. dist. 7. n. 9.*

80. Secundum adipiscendæ possessionis interdictum dicit Menoch. Quorum legatorum, quod datur heredi ad adipiscendam possessionem rei legatæ, quam legatarius propria authoritate occupauit. *l. 1. in pr. ff. quor. legat. l. vnic. C. eod. Maranta d. loc. n. 10.* Nec est superuacaneum etiam de iure iust. *per rationem l. 1. §. 2. vers. etenim. ff. h. t. Trent. th. 2. lit. a. vbi dissentientes allegat, eorumq; argumenta ex lubrico principio exstructa asserit, vt eleganter ibidem demonstrat. adde Schn. hic. num. 19.*

81. Competit hoc interdictum non tantum heredi, verum etiam heredi heredis. *l. 1. §. hoc interdictum eod.* Non tamen aliter admittitur heres, quam si paratus sit legatorum nomine satisfacere. *l. 1. §. quod ait prator. d. t.*

82. Et datur non tantum contra occupantem sed etiam contra successores eius. *d. l. 1. §. legatorum.* & contra hos non tantum vniuersales sed etiam singulares. *d. l. 1. §. illud.*

83. Sed quid si officio iudicis legatarius possessionem consecutus sit? etiam & contra hunc. *l. 5. l. 17. ff. vt in poss. legat. d. l. 1. §. 9. ff. h. t. diff. Menoch. rem. 2. n. 82. per l. 2. C. comm. legat. Verum veram eius legis interpretationem vide apud Cuiac. in par. C. ibid.*

84. An etiam contra donatarium mortis causâ? negat *VVes. in par. n. 6. hic per l. 1. §. si quis mortis. affirmat Cui. in par. C. quod legat.*

85. Venit in hoc iudicio restituendum, quod legatorum nomine legatarius occupauit. *d. l. 1. §. 2. & 7. eod. etiam id quod interest. d. §. 2.*

86. Et hoc obtinet cum legatarius res legatas ante hereditatem ab herede possessam occupat & inuadit, Hoc enim casu mitius cum eo agendum est, qui rem iuris interpretatione suam, *l. à Titio. ff. de furtis. l. 1. & 2. C. comm. legat. à nemine possessam occupauit.*

87. Alio autem casu, vbi iam ab herede possessam violenter inuadat & extorqueat, iure legati cadit, *l. 5. C. de legat. arg. l. extat. 13. ff.*

B

quod

- quod met. caus. l. 7. ff. unde vi. VVes. in par. h. t. nu. 7. Marant. d. num. 10.*
- Affinia rem-
med.** 88. Affinia huius interdicti remedia sunt: Rei vindicatio. *l. omnia. §. fundum. ff. de legat. 2. & petitio hereditatis, quæ cumulari potest cum hoc interdicto, si incertum sit, vtrum legatarius pro legato, an pro herede, vel possessore rem possideat. l. 1. §. quia autem. d. t. quor. legat.*
- Interdictū
Saluianum** 89. Tertium interdictum est Saluianum, quo fundi dominus locator persequitur res coloni in fundum inductas & pignori sibi obligatas. *§. interdictum quoq. Inst. de interd. l. 1. §. si colonus. ff. de Saluian. interd.*
- Cui detur
& contra
quem.** 90. Datur igitur ipsi domino contra colonum *dd. text.* Sed quid si res illatas inuectasq; colonus alienauerit? contra hunc tertium vtiliter dari puto, *d. l. 1. in pr. l. 1. C. de precar. Menoch. rem. 3. q. 7. n. 55.*
91. Eadem ratione directum datur contra colonum, vtile contra inquilinum *l. 4. in pr. ff. in quib. caus. pig. tac. Menoch. d. rem. 3. q. 5. n. 46. & 51. VVes. in par. h. t. n. 3. Negutz. tract. de pign. p. 4. memb. 1. n. 5.*
92. An & contra colonum coloni datur hoc interdictum? negam. *per l. 24. §. 1. ff. locat. Menoch. alleg. loc. n. 99.*
93. At benè dari putamus contra inquilinum inquilini: rationem diuersitatis suppeditabit. *d. l. 24. §. 1. l. 11. §. 5. de pign. Negutz. d. loc. n. 135. Menoch. d. loc. n. 96. Bronch. cent. 1. misc. cont. ass. 80.*
94. De minori hoc casu non leuis est disputatio. Et cum eius bona pro pensione prædij obligentur, *arg. l. 101. de V. O. etiam hunc conueniri hoc interdicto posse cum Dn. Treutlero tuebimur. Diss. pluribus Menoch. d. lo. n. 66. & seqq.*
95. Non minus controuersa & hæc est quæstio: vtrum hoc interdictum competat cuius creditori ad persequendam possessionem rerum cuiuscunq; debitoris pignori tacitè vel expressè obligatarum? Nos quasi Saluianum dari dicimus. *per l. 1. C. de prec. Myns. ad §. item Seruiani. Inst. de act. n. 41. VVes. in par. n. 3. h. t. Bronch. cent. 4. ass. 22. Henon. d. disp. 23. th. 2. Diss. Menoch. d. loc. nu. 21. Treutl. part. 2. disp. 20. th. 11. lit. e.*
- Ad quid.** 96. Petitur hoc interdicto possessio rerum in prædium inuectarum eo animo vt ibi perpetuò maneant, *l. 32. in fin. de pign. l. 7. §. 1. in quib. caus. pig. tac.*
97. Verum nec hoc sufficit, sed necesse est vt pro mercede locationis

tionis pignori specialiter sint obligatae, per textum expressum in §. 3. Inst. h. t. ibi: de rebus coloni quas is pro mercedibus fundi pignori futuras pepigisset & c. l. 4. & 7. in quib. caus. pign. tac. l. 5. C. d. t. l. 5. C. locat. Borch. ad §. item Seruiana. Inst. de act. VVes. in par. in quib. caus. pign. tac. eleganter D. Hen. d. disp. th. 3. ubi etiam diuersitatis rationem vide cur aliud in illatis in praedium urbanum obtineat. Diff. Treut. & ab eo allegati d. disp. th. 2. lit. h. nudam scientiam domini sufficere putantes. Schn. de interdicto Saluiano n. 1.

98. Affine huius interdicti remedium est actio hypothecaria, hac tamen illud pinguius esse inde liquet, quod in illo probare sufficiat tantum possessionem in hac autem hypothecam, cuius probatio difficilior. eleganter Schneid. d. loc. n. 8. Treut. d. th. 2. lit. g.

99. Quartum possessionis acquirendae remedium est ex l. ult. C. de Edicto D. Hadr. tol. quo heres testamento institutus productis testamenti tabulis in forma non vitiosis petit in possessionem rerum hereditariarum immisionem d. l. ult. Marant. alleg. loc. n. 12.

100. Mittuntur ex hoc interdicto scripti in testamento, non succedentes ab intestato. Menoch. ad ip. rem. 4. n. 64.

101. Fideicommissarium vniuersalem, siue fideicommissum testamento, siue codicillis sit relictum, etiam ex hac lege mitti idem astruit Menoch. d. loc. n. 192.

102. Idem iuris est in substituto, vt ex hac lege mitti possit. arg. l. 1. C. d. t. l. 41. §. ult. de vulg. & pupillar.

103. Hic non incommodè quaeritur: Si appareant coram iudice duo heredes diuersa testamenta exhibentes, confecta eodem die, ita, vt sciri non possit, vtrum altero sit prius vel posterius, quid iuris? vide Sichard. ad d. l. ult. n. 26, 27, 28, 29.

104. Res, in quas mittendus heres, sint hereditariae, & quidem ex quas mortis tempore testator possedit. Quas autem alius iusta ex causa possedit, in eas non antea mittitur heres scriptus quam petitione hereditatis aut rei vindicatione egerit. d. l. ult. §. sancimus. vers. mittantur quidem.

105. Petitur haec missio coram iudice rei sita, si de actuali agatur missione: si verò tantum de pronuntiatione missionis, tum etiam coram iudice domicilij. arg. l. 1. C. ubi de her. ag. l. 2. C. de interdict. l. 15. §. 1. ff. de re iud. l. 12. §. 1. ff. de bon. aut. iud. poss. Menoch. d. rem. 4. num. 402.

- Quamdiu. 106. Nullis temporum angustijs hæc missio coarctatur, sed est cum petitione hereditatis perpetua. *d. l. ult.*
- Interdictū ex l. 3. C. de pignor. 107. Quintum remedium est ex constitut. Diui Seueri & Antonini Imp. in l. 3. C. de pign. quo creditor ex speciali pacto non tamen propriâ sed iudicis autoritate rerum pignorataram possessionem adipiscitur. *d. l. 3. concordat l. pignoris. 10. in fin. l. nominatori. 11. C. eod. arg. l. non est. 159. ff. de R. I. Gail. lib. 2. obser. 45. nu. 8. Diff. post gl. Menoch. rem. 5. nu. 5. putans verba illa: autoritate presidis, ex humanitate adiecta esse. Hunc sequitur Forst. d. th. 2. lit. h.*
- Cui detur. 108. An hoc remedium in heredem creditoris transmittatur, quæritur? *Aff. Menoch. d. rem. 5. n. 97. 98. 99.* Ratio: quia in dubio præsumitur quem velle sibi, & heredibus suis prouidere, *l. si patrum. 9. ff. de prob. l. heredi, §. nos autem, & l. qui in futurum, §. si ex altera, ff. de pactis.*
- Contra quem. 109. An contra heredem debitoris? ita puto, si heres est eiusdem conditionis cum defuncto *per auth. de iuretur. à morient. prest. in pr.*
110. Sed quid si sit diuersæ conditionis vt pupillus? adhuc puto si succedat maiori non priuilegiato. *Menoch. d. lo. n. 108.*
111. Quæstionis non inelegantis est: si creditor adeptus sit possessionem iudicis autoritate an dicatur pignus prætorium, an potius conuentionale? posterius *aff.* ratio: quia iudex hoc casu non dat sed confirmat pignus. *vid. l. si ita fuero. 5. §. ult. ff. de nouat. Menoch. d. loc. n. 159.*
- Iudicis offic. circa adipisc. possessionem. 112. Sextum ac vltimum adipiscendæ possessionis remedium est iudicis officium, quod obtinet in duobus casibus, quorum primus est in herede qui amisso ordine iuris communis vel municipalis propria autoritate hereditatem occupaturus est: alter in clerico, qui collati sibi beneficij possessionem vult consequi. de quibus omninò videndus *Menoch. d. rem. 6. adip. poss. Marant. d. loc. num. 13. Forst. d. disp. th. 2. lit. i.*
113. Circa secundum casum mouentur à Menochio *d. loc.* multæ utilissimæ quæstiones. Vnam libet hic adijcere. Quæro: Si duobus est de eodem beneficio prouisum, vtri eorum concedi debet hoc adipiscendæ remedium? Resp. anteriori. Imò obtinet hæc sententia licet posterior validiorem fortè titulum alleget, eumq; in contenti probare velit. Præterquam enim quod multa contra posteriorem

riorem concessionem obijci possint, habet, prior ille intentionem suam fundatam, & sibi dicitur ius quæsitum. *c. si tibi. de prob. in 6.* quod nemini sine causâ auferendum. *Menoch. d. loc. n. 42.*

114. Retinendæ possessionis interdicta sunt interdicta comparata, possessionis quam habemus, tuendæ causâ, aduersus eum qui in possessione ista molestiam nobis facecit. *§. retinenda. Inst. de interdictis Dn. Vult. d. c. 21. n. 46.*

115. Horum enumerantur nouem à *Menochio in commentario de retinenda possessione.* Primum facit interdictum ne vis fiat ei, qui in possessionem missus est, quo consultum est illi possidenti, qui suam possessionem prætoris autoritate consecutam tueri vult. *l. 1. ff. eod. Menoch. in prælud. de rem. retinend. possess. n. 6. Ves. in par. n. 2. ff. ne vis fiat ei.*

116. Obserua tamen hîc contra *Menochium* quod interdictum hoc propriè non sit retinendæ possessionis, cum missio ex primo decreto possessionem non tribuat, sed rei tantum seruandæ causa fiat. *eleganter Trentl. d. disp. 25. th. 3. lit. a. & disp. 24. th. 2. vide etiam Forst. d. disp. 4. th. 2. lit. c.*

117. Hoc interdictum summâ prouidentiâ prætor proposuit, frustra enim in possessionem mitteret rei seruandæ causâ, nisi missos tueretur, & prohibentes venire in possessionem coërceret, *d. l. 1. §. 1.*

118. Est igitur hoc interdictum prohibitorium & restitutorium. *Cui datur l. 1. §. hac actio. l. 3. §. cum prætor. ff. eod. & datur hæredi similibusque personis: non autem in heredes similesq; personas, nisi in id quod ad eos peruenit. d. l. 1. §. fin.*

119. Qui ob falsam causam missus est in possessionem, vel qui exceptione submoueri potest nihil debet ei prodesse hoc interdictum. *d. l. 1. §. hac verba. vers. proinde. quia nullum est quod falsum est. l. Paulus. de verb. sign.*

120. Qua ratione prius ita constitutum sit, quæris? *Resp. post Bart. Menoch. d. rem. l. n. 19.* quia si is, qui falsam ob causam missus est in possessionem, contra aduersarium hoc interdicto, quod eum prohibuerit, experiat: ille aduersarius conuentus de actoris dolo excipere poterit, atq; ita eum repellere.

121. Posterioris ratio est: quod obligatus is non dicitur, qui ex-

ceptionem habet, *l. vel obligatus. de lib. caus. & l. Fulcinius. §. idem erit. ff. ex quibus caus. in poss. eat.*

Aduersus quem. 122. Conceditur hoc interdictum aduersus dominum prohibentem, missum in possessionem in ea esse. *d. l. 1. §. sed sine.* diuersus est casus in *§. sequenti si quis.* de quo vide *Menoch. d. loc. n. 60.*

123. Verum cur in pupillum prohibentem hoc interdictum non datur? *d. §. hoc edicto?* Ratio est: quia prætor prohibentis dolum requirit, qui in pupillo affectu carente esse non potest cum ignoret quid agat. *l. 1. §. infans. C. de fals. mon. vbi tamen doli capax est teneatur. d. §. hoc edicto.*

Quamdiu. 124. Annale hoc est interdictum *d. §. ult.* quod non procedit in legatorum missione *d. §. ult.* vbi diuersitatis ratio assignatur.

Interdictū Vtrubi. 125. Secundum remedium est interdictum Vtrubi, quo agit possessor rerum mobilium aduersus eum qui possidenti circa possessionem molestus est. *l. 1. ff. vtrubi. §. retinenda. Inst. de interd.*

126. Exæquatum hoc interdictum est cum sequenti, illud interdictum est quod hoc de mobilibus, sequens de immobilibus loquatur. *§. quorum Inst. de interd. d. l. 1. §. 1.* quæ igitur in sequentibus copiosius dicuntur huc referri volo.

Interdictū vti possidetis. 127. Tertium remedium est interdictum Vti possidetis, quo quis tuetur possessionem rerum immobilium vel quasi possessionem rerum incorporalium, vtiliter tamen, aduersus eum qui eandem sibi possessionem arrogat aut quo alio modo possidentem turbat *l. 3. ff. vti possid. l. 8. §. Aristo. in fin. si seruitus vind. Vult. d. c. n. 49.*

128. Interdictum hoc est duplex, id est, vterq; litigator in eo & actor & reus est, vterq; sibi possessionem, de qua agitur, asserit. *l. 2. in pr. ff. de interd. l. 1. §. inter litigantes. ff. d. r.*

129. Vincit autem is qui tempore litis contestatæ possidet *§. 1. Inst. de interd. Menoch. d. lo. n. 714.* Iure canonico qui antiquiorem possessionem probat. *c. licet eam. de probat. Menoch. allegat. loc. nu. 725. & sequentib.*

130. Quod si vterq; litigator ita probarit possessionem, vt non videat iudex vter eorum verè possideat? Hoc casu alterum alteri non condemnat. *l. 3. in pr. d. t. sed pronunciat vt vti possident, ita possideant d. l. 1. in fin. d. l. 3. in pr. l. vn. C. vti possid.*

Cui datur. 131. Datur legitimè possidenti siue naturaliter siue ciuilit. *l. 1. §. est*

§. est igitur. & §. pen. ff. uti possid. Non autem vi deiecto cum ciuilitet non possideat, ut rectè sentit cum Donello Aruma. disp. 19. th. 4. contra VVes. & Menoch.

132. Non nudo detentatori arg. l. 3. §. 8. hic. l. 1. §. 9. de vi arm. At bene Vasallo arg. §. rei autem. & §. ult. de inuest. de re al. fact. Menoch. d. l. n. 81. Emphyteutæ arg. l. pen. §. 1. ff. qui satisfacere cogantur. l. 66. ff. de euict. Menoch. d. l. n. 84. Sequestro, apud quem verè possessio deposita est. l. 39. de acq. poss. l. 13. de vsucap. Gæd. ad l. 110. in fin. de V. S. & c. 1. n. 24. & sequ. ext. de sequest. poss. & fruct. aliàs secus arg. eorum que tradit Hanon. th. 9. d. disp. Arum. exercit. 19. th. 13. Etiam fructuario & vsurario. l. ult. ff. d. 1.

133. Competit aduersus quouis modo turbantem, quo minùs quis quietè possessione sua uti possit. Treutl. d. disp. th. 3. lit. f. & g. quem. VVes. hic n. 5. Contra quem.

134. Datur hoc interdictum ad hoc vt possessio retineatur d. §. 5. Ad quid. inst. de interd. & ad id quod interest, nobis vim factam non esse. d. l. 1. in pr. l. 3. §. ult. uti possidetis. & huius nomine est annale d. l. 1. in pr.

135. Duo probabit actor in hoc interdicto: possessionem & tur- Quæ pro-
bationem. Vult. d. loc. n. 50. quibus probatis effectus eius sequuntur: banda acto-
nempe probans possessor declaratur, reus in posterum vim inferre ri in hoc
prohibetur, & in id quod intererit condemnatur. d. l. 3. §. ult. interdicto.

136. Non tamen satisfacere tenetur, quod in futurum actorem non turbabit: Quia specialiter eiusmodi satisfactio requiritur in seruitutibus. l. harum. 7. si seruit. vind. l. pen. ff. de aqua quott. & est. rationem differentia vide apud Hanonium th. 5. & ibid. ab eo allegat. Disp. Gail. 1. obseruat. 166. VVes. in par. uti possid. nu. 5. Schneid. de interdict. uti possid. n. 66.

137. Deniq; hoc interdicto agens illud maximè caueat vt aduersarium possidere dicat. Hoc enim casu contraria suæ intentioni poneret, cum etiam se possidere contendat. l. vn. C. uti poss. l. 1. §. fin. ff. eod. Gail. 1. obser. 79. n. 9.

138. Hinc petitorium in quo actor præsupponit reum possidere l. vn. C. de alienat. iud. mut. caus. non potest cum possessorio retinendæ possessionis (quod præsupponit actorem possidere) propter contrarietatem cumulari. Schneid. in §. retinendæ, n. 12.

139. Quar-

- Interdictum de superficieb. 139. Quartum remedium est interdictum de superficiebus, quo superficiarius agit ad retinendam possessionem superficiei. *l. 1. in pr. de superfic.*
- Quid superficies. 140. Superficies hinc significat quod solo inædificatum est, *VVes. in par. de superf. paulò aliter Forst. d. disp. th. 3. lit. c. per l. qui res. §. aream. de solut.* Superficiarius est, qui in solo alieno ædificauit, quod à domino conduxit eâ lege vt in eo ædificaret, & sibi haberet ædificium in perpetuû vel in plures annos, sub annuo salario. *Dn. Vult. sepius alleg. c.*
- Interdictum de itinere actu q; priuato. 141. Elegans hinc mouetur quæstio à *Menoch. n. 33.* An superficiarius cedere possit ius suum & per consequens hoc interdictum? Resp. quatenus superficiarius pro conductâ superficie annuam præstationem soluit cedere non potest. *arg. l. 2. C. de iure emphyt.*
142. Quintum remedium est interdictum De itinere actuq; priuato, duo habens capita: ex priori agitur ad retinendam quasi possessionem itineris, actus, viæ, ab eo qui eo anni vsus est. *Dn. Vult. d. c. Trent. d. disp. th. 4. lit. b.* Ex posteriori agitur ad reficiendum iter actumq;, quo hoc anno vsus est is qui agit, ad hoc, ne vis ei fiat quo minus reficiat. *l. 3. §. 11. 13. hic. Vult. d. loc.*
143. Est & alia horum capitum differentia: in posteriori probatio iuris exigitur *l. 3. §. hoc autem. d. t.* in priori nequaquam, sed pro iure sufficit vsus. *d. l. §. 1.* Hoc enim merè est possessorium, illud etiam proprietatis naturam admixtam habet. *Menoch. rem. 5. retin. possess.*
- Ad quid datur. 144. Pertinet autem hoc interdictum tantum ad seruitutes rusticas, non vrbanas, ne quidem vtiliter. *Trent. d. th. per l. 1. §. 1. verb. tantummodo. hic.*
145. Non tamen ad omnes seruitutes rusticas cum sit speciale interdictum de aquæductu, de quo *sequenti remed.*
- Interdictum de aqua quotidiana & æstiuâ. 146. Sextum remedium est interdictum De aqua quotidiana & æstiuâ, quo quis agit ad retinendam vel etiam adipiscendam quasi possessionem ducendæ aquæ quotidianæ vel æstiuæ. *Dn. Vult. d. loc.*
- Cui datur. 147. Datur ei qui ius habet ducendi aquam, atq; ita de titulo. *l. 1. §. vlt. ff. de aqua quot. de certa mensura, d. l. 1. §. illud. & de bona fide. d. l. 1. in pr. constare debet.*
- Requisita. 148. Porrò, vt huic interdicto locus sit, requiritur, vt aquam duxerit

xerit vel semel saltem. *d. l. 1. §. quod autem. ut aqua sit perennis, d. l. 1. §. loquitur. quæ sola duci possit. l. 1. §. 2. ff. de flum. si aqua est quotidiana ut quotidie duci possit. d. l. 1. §. quanquam. si æstiva, quod superiori æstate eam duxerit. d. l. 1. §. quod autem diximus. §. qui hac æstate. verum de his omnibus vide Menoch. remed. 6. ret. poss. à num. 10. ad 13. inclusivè.*

149. Competit autem contra dominum fundi, à quo aqua ducitur, Contra aqueductum prohibentem. *d. l. 1. §. competit. etiam inter rivales quem. d. l. 1. §. si inter rivales. etiam contra eum qui aliquod opus fecit in fundo è quo ducitur aqua, ut aqua corrumpatur. d. l. 1. §. Labeo.*

150. Cessare hoc interdictum, cum vel tempore vel alio modo, qui hoc ius habet, amisit, indubium est. Illud autem maximè dubium quomodo amitti hæc servitus dicatur? Respond. distinguendo, quasi possessionem perdi lapsu vnus anni, prætor enim eum solum tuetur, qui hoc anno vel superiori æstate aquam duxit. Ius autem ipsum vel temporis præscriptione, *l. si sic. ff. quem. servit. amit. l. ult. C. de servit. vel confusione, l. si quis ades. in pr. §. 1. ff. de servit. urb. l. 1. quem. serv. amit. & alijs modis, quos vide hic apud Menoch. à n. 151. ad 157. inclusivè.*

151. Septimum, interdictum est de rivis, prohibitorium, ad hoc ne reficienti rivos per quos aqua ducitur, vis fiat. *l. 1. §. 1. ff. de rivis.* Interdictum de rivis.

152. Quinque huius interdicti requisita recenset ex Capalla Menoch. hic à num. 9. ad 16. exclusivè. 1. riuum factum esse aquæ ducendæ causâ, *d. l. 1. §. aquæ. 2. eoq; vsum hoc anno, d. l. 1. §. hoc interdictum. 3. bona fide, d. §. hoc interdictum. 4. iam impediri, d. l. 1. in pr. 5. riuum reficiendo non immutari. d. l. 1. §. ult.* Eius requisita.

153. Redditur hoc interdictum iisdem contra eosdem, quibus & Cui & contra in quos interdicta de aqua redduntur. *l. Servius. §. eisdem. ff. h. t. plura quos. ra ad hoc interdictum spectantia vide apud Menochium.*

154. Octauum, est interdictum de fonte prohibitorium, ne ductus vel haustus aquæ ex fonte impediatur: & ne fontis refectio & purgatio retardetur. *l. vn. hic.* Interdictum de fonte.

155. Eadem sunt hic dicenda, quæ ad personam (intellige cui datur & contra quem) attinent, quæcunq; in præcedentibus interdictis diximus, *d. l. vn. §. hoc autem.*

C

156. No-

Iudicis of.
156.
ficium in
retinenda
possessio-
ne.

Nonum & vltimum retinendæ possessionis remedium facit
Menochius iudicis officium, cum scilicet periculum est ne partes
veniant ad arma, quod fit cum duo de eadem possessione conten-
dentes affirmant se possidere, & rem non iudicio sed armis defini-
re cupiant. Approbatur hoc remedium *l. si cuius. §. sed si inter. vers.*
cur enim. ff. de usufruct. vide Menoch. d. loc. Ordin. Cam. p. 2. t. 21. vers. vlt.
Et decernuntur hoc casu mandata pœnalia quæ instar interdicto-
rum censentur. *Geil. 1. obs. 4.*

157. Et generaliter obserua circa interdicta retinendæ posses-
sionis, quod his agenti dominij exceptio non obstat, tum quod ni-
hil interest iusta an iniusta sit possessio, *l. 3. §. ex contrario, ff. de acquir.*
poss. l. 3. ff. uti possid. tum quod nulla alia exceptio admittatur quam
si vi aut clam aut precario alter ab altero possideat, vide *Hano-*
nium th. 7.

Interdicta
recuperan-
dæ posses-
sionis.

158. Sequuntur recuperandæ possessionis interdicta & remedia,
quæ comparata sunt possessionis, quam aliquando habuimus, sed
nunc amissimus, recuperandæ causâ. *§. recuperanda. Inst. h. t.*

Vnde vi.

159. Horum 17. genera *Menoch. in commentar. recuper. poss. recen-*
set: Primum est Vnde vi, restitutorium *§. restitutoria. Inst. eod. com-*
petens ei qui per vim possessione rei immobilis deiectus est, *l. 1. §.*
hoc interdictum. & seqq. ff. vnde vi. d. §. recuperanda. l. 2. l. 4. in pr. C.
vnde vi.

Cui detur.

160. Datur etiam prædoni non tantum contra tertium, *d. l. 1. §.*
qui autem me. verum etiam contra ipsum rei dominum, arg. l. 17. ff. d.
t. VVes. in par. ff. h. t. Schneid. ad §. 7. nu. 23. Inst. d. t. Fachin. lib. 8. c. 10.
Bronch. gent. 2. miscel. controu. assert. 50. Diff. Menoch. rem. 1. recuper. poss.
n. 113. & seqq.

161. Pertinet etiam hoc interdictum ad eum, qui fundo vti, frui,
prohibitus est, id est, ad fructuarium. *l. 3. §. pertinet. d. r. Menoch. d.*
loc. n. 74. Idem & de Emphyteuta dicendum puto, vtiliter tamen,
arg. d. §. pertinet.

162. Sed an eo casu quando ob non solum canonem fundus
in commissum incidit, hoc interdicto experiatur emphyteuta, du-
biū iuris est? *Menoch. affirmanti subscribimus: ratio, quia licet*
emphyteuta dicatur ipso iure hoc casu priuari, tamen non potest
sola domini manu de possessione deijci, adeoq; ante omnia resti-
tuendus,

tuendus. *vid. & Fachin. lib. 1. c. 95. Trent. th. 5. lit. i. vbi lit. k. idem etiam de vasallo asserit, contra tertium, non autem contra dominum.*

163. Competit aduersus eum, qui ipse, vel cuius familia deiecit. *Aduersus d. l. 1. in pr. & §. ait prator. etiam eo casu vbi non possidet. d. l. 1. §. ex quem. interdicto. l. cum à te. 7. l. si vi. 15. eod. & contra procuratorem d. l. 1. §. quoties. d. l. 3. §. cum procurator. Etiam contra eum qui deiectionem ab alio factam ratam habuit d. l. 1. §. sed etsi. d. §. cum procurator. in fin. etiam contra heredes in quantum ad eos peruenit d. l. 1. §. ult. l. 2. ff. eod.*

164. Potest autem actio huius interdicti per quemcunq; exerceri *Per quos. l. momentaria. 3. in pr. C. qui leg. person. standi in iud. l. 1. ibi: nec eos qui. C. si per vim vel alio modo.*

165. Venit in hoc interdictum omne id quod interest, etiam *Ad quid. damnum quod sensit vi deiectus, omnisq; causa. d. l. 1. §. qui vi deiectus. §. non solum. l. 6. & l. 15. eod. l. si de possessione. 4. ibi: cogereq; C. eod. Et hæc quidem vera sunt dummodo agatur intra annum, post annum autem de eo tantum quod ad eum peruenit, qui deiecit, iudicium prætor dat. d. l. 1. in pr. vide etiam Schneidvv. §. 1. n. 26.*

166. Ex prædictis igitur constat etiam fructus venire in hoc iudicium, id quod affirmatur non tantum de perceptis, licet inhonestè. *l. 27. in fin. ff. de pet. her. Henon. disp. iurid. 11. th. 13. lit. f. sed etiam quos deiectus percipere potuisset, honestè tamen. l. 4. C. unde vi. l. 5. C. de usur. l. 62. §. ult. ff. de rei vind.*

167. Secundum recuperandæ possessionis remedium est *Con-* *Remed. recuper. poss. l. 15. §. 1. ff. de condiction. indeb. ne indeb.* *dictio indebiti, ex l. indebiti soluti 15. §. sed etsi. ff. de condiction. indeb. quâ auocatur possessio, quam quis falsò existimans se debere alteri, eidem tradidit.*

168. Est autem ex æquitate quadam adinuentum hoc remedium ad auocandam præsertim rei mobilis possessionem, pro qua nullum fuerat concessum interdictum recuperatorium. *l. rem que nobis. de acquir. poss. d. l. 1. §. illud utiq; de vi & vi arm. Menoch. rem. secund. recup. poss. n. 2.*

169. Tertium est ex *l. 2. ff. de cond. tritic. quod cum in forensi præ-* *Rem. l. 2. ff. de cond. tritic.* *xi non sit multum vsu receptum, hîc etiam de eo pluribus agere supersedeo, remittens lectorem ad Menoch.*

- Rem. l. 32. 170. Quartum est ex l. 32. ff. de reb. cred. conditio sc. certi vel con-
ff. de reb. dictio sine causa, si rei alicuius possessio ad alium sine causa perue-
cred, nit, de quo itidem vid. plura apud Menoch.
- Remed. ex 171. Quintum est ex l. extat. 13. ff. quod met. caus. l. creditores. 7. ff. ad l.
l. extat. 13. Iul. de vi priuat. quo creditor rem sibi debitam propria autoritate,
ff. quod irrequisito indice temerè possidens non tantum possessionem a-
met, causâ. mittit, verum etiam ius crediti non habebit.
- Ad quid 172. Agit igitur hoc casu debitor condicione ex lege, ad rem
competat. vel possessionem auocandam repetendamq;. Menoch. rem. 5. nu. 4.
Diff. ab ipso alleg. qui condictionem indebiti hoc casu locum habere
putant, sed malè. Cum hîc per debitorem nihil sit solutum quod re-
peti possit.
173. Quid autem si creditor non rem sibi debitam sed diuersam
nullo modo sibi obligatam occupat? adhuc constitutioni dd. ll. lo-
cum esse puto: Non enim debet esse melioris conditionis, occu-
pans non obligata, quàm occupans obligata. Imò magis ille quàm
hic peccare videtur. Hic siquidem colorem quendam suo facto ob-
ducere potest, ille autem omni excusatione destituitur. Accedit ipsa
constitutio in verbis: *rem vllam debitoris vel pecuniam debitam &c. vid.*
Menoch. d. loc. n. 6. & ibi plura.
- Rem. l. 1. C. 174. Sextum est ex l. 1. C. si per vim vel alio modo. quo agunt absen-
si per vim. tium nomine possidentes, aduersus eos qui per vim vel alio modo
absentis possessionem occuparunt.
175. Quæritur hîc: An sit hæc noua constitutio præter interdi-
ctum Vndi vi? Affirmat Menoch. rem. 6. n. 4. arg. l. ius civile. ff. de iust.
& iur. l. 1. §. si quis simpliciter. de V. O.
- Remed. l. 176. Septimum est ex l. inuasor. 5. C. vnde vi. ex quo possessio rei
inuasor. C. alienæ etiam alio modo quàm vi vsurpata veluti errore vel incuria
vnde vi. domini repetitur. Menoch. rem. 7. vbi n. 12. veram huius constitutio-
nis praxin monstrat. Eleganter & breuiter Maranta p. 4. distinct. 7.
num. 50.
- Remed. l. 6. 177. Octauum est ex l. meminert. 6. C. vnde vi. quod competit
C. vnde vi. quando aliquis sub specie rescripti principis vel præcepti iudicis,
inuadit possessionem alienam propria auctoritate, hoc enim casu
cadit suo iure, & possessionem tenetur restituere. Marant. d. distinct.
7. n. 48. Vult. d. c. 21. vide Menoch. rem. 8.

179. Nonum remedium est conditio ex *l. si quis in tantam. 7. C. Remed. l. 7.*
Unde vi. quæ competit quando quis propria autoritate ingreditur C. unde vi.
 violenter possessionem non tantum rerum immobilium verum et-
 iam mobilium, imò etiam propriarum, quarum possessio erat apud
 alium *Dn. Vult. alleg. c. Maran. d. distinct. 7. n. 51.*
179. Datur hoc remedium ei qui possessione deiectus est *d. l. 7. Cui detur.*
 Unde consequenter sequitur, depositario à depositore, commo-
 datario à commodatore inquilino vel colono à locatore deiectis
 non dari. *arg. l. 9. ff. de rei vind.*
180. Datur autem contra omnes qui deiecerunt, paucis exce- Aduersus
 ptis, etiam contra eos quibus in iure errare permittitur, vt sunt: quos,
 minores, mulieres, rustici, milites. *Menoch. rem. 9. n. 9. & seqq. Bronch.*
cent. 2. misc. cont. ass. 49. Trentl. th. ult. lit. c.
181. Sed & illud controuersum hinc inuenio, vtrum ipso iure an
 verò sententiâ iudicis quis dominio rei suæ hoc casu priuetur?
 Hoc affirm. *Menoch. d. rem. 9. n. 305.* quod tamen in beneficialibus
 limitat idem *n. 306.* an rectè, dabit collatio.
182. Decimum remedium est ex *l. si coloni. 14. C. de agr. & censit. ex Reme. l. 14.*
 qua, si coloni bona fide possessi fugerint, prius restituenda est bo- C. de agric.
 norum possessio possessori. & censit.
183. Hoc remedium vt competat, tria requiruntur: 1. quòd a- Eius requi-
 ctor sit bonæ fidei possessor. 2. quòd sine iusta causa ceciderit pos- sita.
 sessione. 3. quòd res peruenerit ad reum sine vitio. Eleganter
Marant. d. distinct. 7. nn. 45. plura vide apud *Menochium remed. 10.*
per tot.
184. Vndecimum remedium est ex *l. conductores. 34. C. locat. & l. Remed. l.*
non abs re. 10. C. eod. quod obtinet si conductor locatori possessionem conducto-
 interuertat & dominij quæstionem moueat, quo casu non tantum res. 34. C.
 ad rei restitutionem verum etiam ad ipsius æstimationem condu- locat.
 ctor condemnatur. *Mar. d. dist. 7. n. 52. vide Menoch. rem. 11. & ibi n. 30.*
harum constitutionum praxin.
185. Duodecimum est ex *l. fin. C. de prator. pign.* ex quo creditor Reme. l. fin.
 possessionem pignoris, siue conuetionalis, siue prætorij, quocunq; C. de præ-
 modo amissam recuperat. pign.
186. Iuuari hac constitutione etiam eum qui culpa sua ex posses-
 sione cecidit, dubium non est. Sed de qua culpa hoc sit accipien-
 dum

dum dubitari posset? de leui non lata respondet *Menoch. remed. 12. n. 8. 9.* tum, quòd in dubio appellatione culpæ veniat leuis: tum, quòd lata culpa dolo æquiparetur, *l. quod Nerua. ff. deposit.* Dolus autem doloso non prodest, *l. ne ex dolo. ff. de dolo.*

Remed. l. 187. *Decimumtertium est ex l. fin. C. unde vi. ex quo possessio vacans, absente domino sine iudicis autoritate occupata ab eo qui sciebat rem non esse suam, neque sibi debitam, restituitur. Dn. Vult. d. c. 21.*

188. *Obserua dolum venire in hoc remedium quo distinguitur ab eo, quod datur ex l. inuasor. s. C. unde vi. de quo sup. rem. 7. vid. Mar. d. distinct. 7. n. 50. & 54.*

189. *Secundò obserua requirere hoc remedium possessionem vacantem. Est autem possessio vacans, quæ nec animo nec corpore possidetur. gl. in l. idcirco. C. de fide instrum. & in l. improba. C. de acquirend. poss.*

190. *Hinc quæritur an constitutioni d. l. fin. etiam locus sit, vbi primus possessor adhuc ciuilitèr possidet? aff. Menoch. rem. 13. n. 11. & seq. distinguendo inter possessionem naturalem & ciuilem.*

Remed. l. 191. *Decimumquartum est ex l. vlt. C. de acquirenda poss. quo dominus possessionem facto & culpa serui, coloni vel alterius cuiusvis Menoch. rem. 14. n. 24. cum seqq. amissam recuperat. Marant. d. loc. n. 59. praxin huius l. vide apud eundem n. 60.*

Remed. c. 192. *Decimumquintum est ex c. redintegrandi. 3. q. 1. competens generaliter ei, qui sine iusta causa cecidit à possessione, quæ peruenit ad alium siue bonâ fide siue malâ, siue scienter siue ignoranter, siue cum vitio siue sine vitio, siue cum titulo siue non. Mar. d. loc. n. 58. Deniq; sine vlla personarum & rerum distinctione dari hoc remedium concludo cum Gail. 2. obser. 75. n. 10. & seqq. Myns. 3. obs. 85. Menoch. rem. 15. nu. 80. cum multis seqq. & alys à Treutl. d. disp. th. vlt. lit. d. & e. allegatis.*

193. *Ex his liquidò constat pinguius & salubrius hoc esse remedium, quam interdictum unde vi. Hoc siquidem requirit violentiam, illud non: hoc de rebus tantum immobilibus illud etiam de mobilibus & incorporalibus datur: illud tantum contra vniuersalem successorem hoc, etiam contra singularem competit. Marant. d. num. 58.*

194. Deci-

194. Decimum sextum est ex *c. saepe. 18. de restitut. spoliat.* quo spoliatus à quolibet tertio possessore qui non spoliavit sed scienter rem habuit à spoliante, sciens eam esse vitiosam, recuperat. *d. c. saepe.* Remed. e. saepe. 18. de rest. spol.

195. Pinguius igitur hoc remedium illo quod habetur *l. 7. ff. de vi & vi arm.* dum contra tertium hoc casu experiri non conceditur.

Mar. d. l. n. 55. At contra, pinguius quàm hoc, est remedium ex *d. c. redintegranda.* cum hoc tantum detur contra possessorem cum vitio: illud etiam sine vitio. *idem Mar. n. 58. in fin.*

196. Labitur igitur dn. Hænon. *th. 12. d. disp.* dum contra tertium possessorem, qui bonam fidem ac iustum titulum habet, aliquod remedium recuperandæ possessionis non competere asserit. cum Hænon. facit Menoch. *recup. poss. rem. 15. quest. 13. Fachin. lib. 8. contr. 6. 12.*

197. Decimum septimum & ultimum remedium est Officium iudicis, ad quod, alijs remedijs possessorijs deficientibus, recurrendum. Exemplum habes in *l. Attilius. 27. vers. quod si expulsus. ff. de donat.* Plura remedia recuperandæ possessionis vide apud *Menoch. d. distinct. 7.* Ultimum recuperad. possess. remed. Officium iudicis.

198. Generaliter hinc circa recuperandæ possessionis interdicta obserua, quòd duo his agenti sint probanda. 1. actorem possedisse. 2. à reo esse despoliatum, *Schneid. in pr. Inst. de interd. n. 10. Gail. 2. obs. 129. n. 10. de arrest. obs. 5. n. 9.*

199. Postremò coronidis loco notetur illud Icti Caij consilium: is, inquit, qui destinavit rem petere, animaduertere debet, an aliquo interdicto possit nancisci possessionem: quia longè commodius est, ipsum possidere, & aduersarium ad onera petitoris compellere, quàm alio possidente petere. *l. 24. ff. de R. V. Idem consilium vide apud Old. class. 2. in proleg. de iur. poss. proseq. Eundem etiam de singulis interdictorum generib. vid. ead. class. 2.*

Et hæc de Interdictorum materia frequenti & utili, de quorum causis, effic. mater. form. fin. nihil peculiariter & separatim addo, cum diligenti lectori ex præmissis satis apparebunt.

Corol-

Corollaria Politica.

1. *An Oeconomica rectè pars Politica constituatur?*
2. *An Iudæi sint habendi numero ciuium?*
3. *An Cingari, germanicè Zigeuner / in imperio tolerari debeant?*
4. *Vtrum tutius planis, an montosis locis collocare arces?*
5. *Vtrum præstet propugnaculis ciuitates munitas esse quam ijs carere?*
6. *An princeps nouus mutare debeat prædecessoris sui consiliarios?*
7. *An stratagematis vti, gloriosum & honestum sit?*
8. *An, vt sordidarum artium professione: ita aduocandi munere nobilitas amittatur?*
9. *An vt vitium, ita paupertas nobilitatem tollat?*
10. *Vtrius, an qui ex genere, an qui ex propria virtute nobilitatur, maior sit dignitas?*
11. *An consuetudine iureq; hereditario fœminæ ad Magistratum siue Imperium admitti possint?*

F I N I S.

AB: 153966

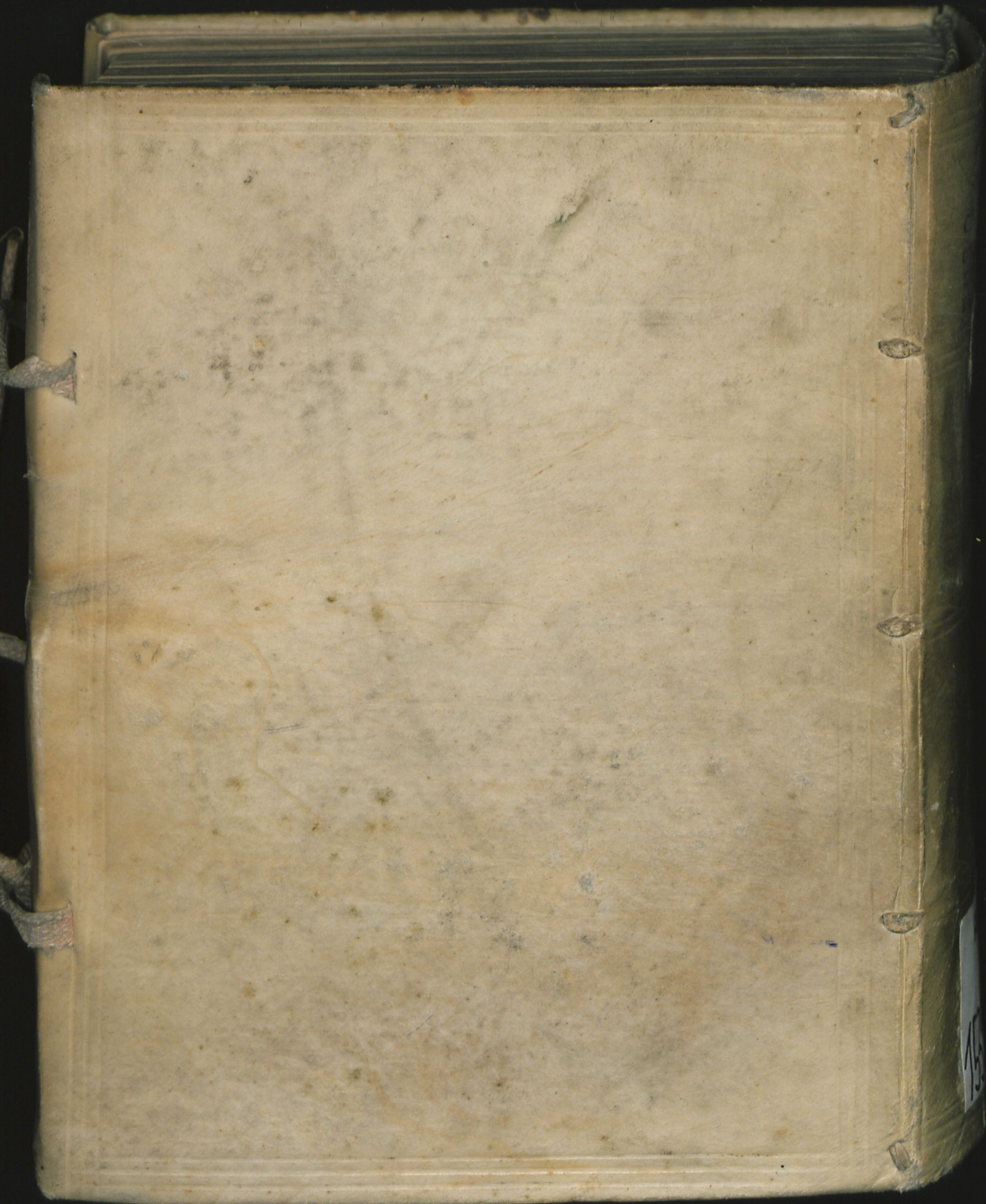
ULB Halle 3
001 509 306

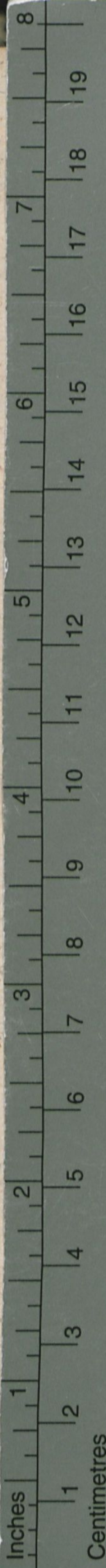

Sb.

VD 17

B.I.G.

Farbkarte #13

31

TATIO

DICTIS

& Institutio=

umpta,

M. A.

mplissima facultatis

Julia Academia,

IDE

angen/ VVestph.

det

n der Ruhe.

temb.

TADII,

LACOBI LVCII,

DC XL

